

Ростока М. Л.,

*кандидат педагогічних наук, старший дослідник,
завідувач відділу наукового інформаційно-аналітичного
супроводу освіти Державної науково-педагогічної
бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України
<http://orcid.org/0000-0002-1891-5482>*

НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ СУПРОВІД ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТИ І ПЕДАГОГІКИ: ЕФЕКТ НЕТВОРКІНГУ

Ефект нетворкінгу (мережевий ефект корисних суб'єкт-суб'єктних взаємозв'язків), зокрема в освітньо-науковому середовищі, який є професійним феноменом, що супроводжується адаптивною взаємодією між суб'єктами організації освітньої або науково-дослідної діяльності. Він прогнозовано і об'єктивно відноситься до явища, коли взаємодія між людьми в мережі або спільноті завершується ефективним (позитивним) результатом. Якщо брати до уваги його прояви, то нетворкінг забезпечує:

- по-перше, професійний розвиток суб'єкта співпраці у контексті встановлення взаємозв'язків з дослідниками, на меті якого набуття нових знань, отримання практичного досвіду та консультацій щодо проблеми, якою охоплюються обидві або декілька контрагентів встановленої комунікації;

- по-друге, взаємообмін між учасниками комунікації ідеями та знаходження шляхів їх розвитку й реалізації;

- по-третє, соціально-професійні взаємозв'язки, які ґрунтуються суто на особистій взаємодії суб'єктів комунікації;

- по-четверте, всі суб'єкти комунікації спрямовані на особистісне задоволення у вирішенні встановлених проблем, відчувачи належність до кола, в якому знаходяться, взаєморозуміння з однодумцями у спільному дослідницькому розвитку (активна фаза самореалізації).

Тобто ефект нетворкінгу сприяє професійному і особистісному розвитку всіх суб'єктів комунікації, що нині є досить актуальним.

Ю. Каган визначає нетворкінг як обмін інформацією та ідеями між суб'єктами комунікації зі спільною професією або особливими інтересами, часто в неформальній соціальній ситуації. Вона зауважує на тому, що «професіонали використовують нетворкінг, щоб розширити коло своїх знайомств, дізнатися про можливості працевлаштування у своїх галузях та підвищити обізнаність про новини та події у своїх галузях» (Каган, 2024).

Наведемо декілька прикладів нетворкінгу у здійсненні наукових комунікацій, який забезпечив отримання позитивного результату й уможливив розвиток певних ідей, розв'язання важливих завдань й упровадження досвіду науковців у практику науково-інформаційного супроводу цифрової трансформації освіти і педагогіки, який є одним із основних векторів діяльності відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки імені В. О. Сухомлинського (далі – ДНПБ).

На умовах договору про спільну діяльність Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих (ІПООД, відділ андрагогіки, <http://ipood.com.ua/viddil-andragogiki/>) і відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського (далі – ДНПБ, <https://dnpb.gov.ua/ua/structure/viddili/viddil-referativnoї-ta-analitičnoї-i/>) створено певну

науково-освітню комунікацію. У цьому контексті, на виконання завдань теми наукового дослідження «Інформаційно-аналітичний супровід цифрової трансформації освіти і педагогіки: вітчизняний і зарубіжний досвід» у ДНПБ підготовлено прикладний науковий доробок – «Аналітичний вісник у сфері освіти і науки: довідковий бюлетень» (Аналітичний вісник..., 2023) до якого включено аналітичні огляди з питань цифрової трансформації освіти дорослих на підставі вивчення наукових праць дослідників ІПООД.

Така нетворкінг-комунікація у системі інформаційно-аналітичного супроводу цифрової трансформації освіти і педагогіки, зокрема у науково-інформаційній його організації, також уможливила презентацію спільного наукового доробку співробітниками ДНПБ та ІПООД у середовищі зарубіжних конференцій (ICTTE, ICL та ін.). Це дало змогу отримати позитивні результати з упровадження досвіду реалізації спільних ідей співробітників за умови спільної діяльності установ ІПООД і ДНПБ, зокрема через публікацію у зарубіжних виданнях, які індексуються наукометричними базами, у тому числі – Scopus і WoS. Систематизований та узагальнений досвід науковців установ-партнерів охопив багато інноваційних напрямів, зокрема – інформаційно-освітнє середовище в контексті теорії поколінь; готовність здобувачів вищої освіти до дистанційного навчання; цифрова співпраця віртуальних проектних команд у трансдисциплінарному освітньому просторі та ін. Ці результати зосереджено у науково-допоміжному бібліографічному покажчику як результат прикладного наукового дослідження «Бібліографічний та аналітичний супровід діяльності Національної академії педагогічних наук України щодо науково-методичного забезпечення модернізації та реформування освіти» (2020–2022) (Впровадження результатів..., 2023).

Інший приклад здійснення науково-інформаційного супроводу цифрової трансформації освіти і педагогіки стосується залучення засобів інтернет-нетворкінгу в розв'язання завдань наукових досліджень ДНПБ. У цьому контексті доцільним вбачається використання технологій найпоширеніших мережевих платформ – LinkedIn і ResearchGate, а також одержанню максимального ефекту наукового нетворкінгу через запропоновані на сайті МОН України (Наука в Україні) сервіси, платформи та мережі такі, як: Academia, Biowebspin, Cureus, Innocentive, Random coffee, LabRoots, Lunchclub, LifeScience.net, Mendeleev, MyScienceWork, ORCID, Open Science Framework, nanoHUB, The Breakfast та ін. (Сервіси..., 2024).

Отже, нині науково-дослідний ефект нетворкінгу уможливорює взаємодію академічних інституцій з отриманням ефекту нетворкінгу в досягненні синергії результатів взаємодії, що прогнозовано є предметом дослідження як феномену загалом й провокує появу нових ідей і досліджень як результату комунікації дослідників зокрема.

Література

- Аналітичний вісник у сфері освіти й науки* : довід. бюл. (2023). Наук. ред. М. Л. Росток; НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Вінниця: ТВОРИ, вип. 17. 124 с. DOI: <https://doi.org/10.33407/lib.NAES.735560>
- Аналітичний вісник у сфері освіти й науки* : довід. бюл. (2023). Наук. ред. М. Л. Росток; НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Вінниця: ТВОРИ, вип. 18. 120 с. DOI: <https://doi.org/10.33407/lib.NAES.737306>.
- Впровадження результатів прикладного наукового дослідження «Бібліографічний та аналітичний супровід діяльності Національної академії педагогічних наук України щодо науково-методичного забезпечення модернізації та реформування освіти (2020–2022)»*: наук.-допом. бібліогр. покажч. (2023). НАПН України, ДНПБ України

ім. В. О. Сухомлинського; [упоряд.: Росток М. Л., Агалець І. О., наук. ред. Росток М. Л. Вінниця: ТВОРИ, 64 с. DOI: <https://doi.org/10.33407/lib.NAES.736723>.

Сервіси для нетворкінгу. (2024). Наука. МОН України [офіц. сайт]. URL: <https://nauka.gov.ua/information/servisy-dlia-netvorkinhu/>

Kagan, J. (2024). *Networking: What it is and How to do it Successfully*. Investopedia. Careers. URL: <https://www.investopedia.com/terms/n/networking.asp>

Рудан С. І.,

здобувачка третього

(освітньо-наукового) рівня вищої освіти

ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України

<https://orcid.org/0009-0004-8725-2274>

ПРОБЛЕМА РОЗВИТКУ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ НА БУКОВИНІ У НАУКОВОМУ ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНОМУ ДИСКУРСІ

В історико-педагогічному контексті сучасної мистецької освіти важливою складовою виступає проблема її розвитку в регіональному аспекті. Питання становлення музично-педагогічної освіти на Буковині є предметом уваги науковців, освітян, громадських діячів, зважаючи на соціокультурні, політичні, релігійні детермінанти, окреслені під впливом ідеологічного тиску, громадсько-просвітницького руху, імперативів панівних політичних сил на певному історичному етапі. На нашу думку, проблему розвитку музично-педагогічної освіти на Буковині у науковому історико-педагогічному дискурсі доцільно схарактеризувати у діахронічному і синхронічному вимірі.

Соціокультурний аспект розвитку освіти і культури Буковини в *діахронічному вимірі* включає спектр праць, які в ретроспективі на основі документальних, архівних матеріалів представляють загальний контекст становлення і розвитку культури, музичної освіти, мистецтва буковинського краю. На особливу дослідницьку увагу заслуговують монографічні видання, періодичні матеріали, у яких узагальнено досягнення мистецького, культурного поступу регіону (С. Смаль-Стоцький), досвід мистецького розвитку Буковини в епоху модернізму на основі співтворчості митців Буковини і Австрії (С. Біленкова), витоки історії і сучасності осердя буковинського регіону – Чернівців (В. Ботушанський, С. Біленкова, О. Добржанський), особливості розвитку музичного мистецтва на Буковині на рубежі XVIII-XX ст. (Л. Гаврильчик), специфіка музичної освіти та виховання на Буковині у міжвоєнний період (1918-1940 рр.) (Г. Постевка),

Важливим ресурсом для розкриття ретроспективи становлення і розвитку музично-педагогічної освіти буковинського регіону є довідникові видання, у яких представлено проблеми літератури і мистецтва Буковини в іменах (М. Богайчук), історія заснування і функціонування музичних товариств (О. Залуцький), українська мистецька біографістика (Т. Ківшар, М. Лабінський, М. Мурза), персонологія буковинської культури і мистецтва (О. Павлюк, Н. Тарасова, Г. Шаленко).

Контекстне висвітлення проблеми ретроспективи музично-педагогічної освіти Буковини візуалізовано у спектрі праць, присвячених історії становлення і розвитку різновидів мистецької освіти у різних регіонах України. Серед них – дослідження з питань поступу мистецької, художньої освіти у різних регіонах України (О. Волинська, А. Волощук, З. Гуріч,